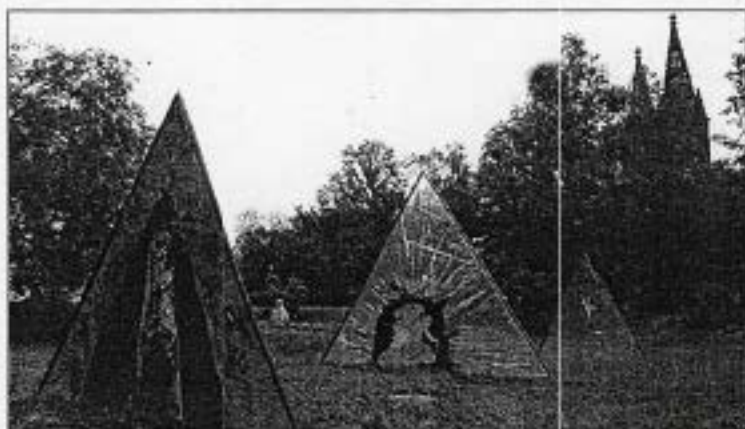

VYŠEHRAD 94: VÝSTAVA NOVÉHO SDRUŽENÍ

Záběr z instalace Vyšehrad '94 - bazilika sv. Vavřince

Je ještě brzy mluvit o tradici, ale i v letošním roce patřil v v červnu a červenci starobylý Vyšehrad umělcům z Nového sdružení pražských umělců, kteří si v letošním roce přizvali k účasti hosty jak domácí, tak ze zahraničí. Letošní výstava bezesporu navázala na loňskou, ale pokusila se poněkud o hlubší orientaci na vztah současného umění a historické architektury, jež tvoří rámec výstav. Je samozřejmě pochopitelné, že jsou to právě výjimečné architektonické prostory na Vyšehradě, jež z velké míry podmiňují výstavní kolekce, ať máme na mysli staroslavny sál - podzemní shromaždiště vojsk, či románskou podzemní prostory baziliky sv. Vavřince nebo holé interiéry značně členitého kostela Stětí, zastavěného ve zdi apod.

I letošní přehlídka naznačila, jak je velice obtížné vybrat a nainstalovat rozsáhlou kolektivní výstavu, byť složenou z jednotlivých kvalitních děl tak, aby celek nepůsobil dojmem nahodilého výběru či "gulášovité" instalace. Zrekapitulujme jednotlivé prostory.

Gorlice sama jako monumentální prostor vyžaduje přímo nutné obrazy a díla podobných rozměrů, a tak bylo jasné, že zde našel své místo výběr obrazů velkých formátů až expresivního charakteru. Symbolická, místy až mystická Apokalypsa Aleše Krejčí, sériografie Rostislava Nováka, figurativní náměty zpracované v obrazech Jiřího Načeradského a Ivana Komárka. Z dalších umělců jmenujme Jiřího Kaloče, Jiřího Míru, Romanu Královou, Josefa Ryzce aj. Díky instalaci závěsného a osvětlovacího systému získala kolekce ucelenější charakter a rozlehlá sň Gorlice se přiblížila vzhledu výstavní síně. Kaple Stětí byla určena pro prezentaci hostů - francouzských umělců z jižní Francie, z Asociace Arcana v Montpellier. Skupina umělců, jež se nazývají Noví Barbaři, se v Praze představila již v dubnu, ale tentokrát přizvala i další - malířku Karine Bavoux. Barbaři se vrací ve své tvorbě ke kofenům, k tzv. primitivním kultům. Odmítají civilizační nánosy a čerpají z jednoduchých mechanismů života. Materiály jejich prací jsou nalezené kousky dřev, kovové kapoty vozů apod. V exteriérech byla instalována rozměrná plastika Atilly, která byla současně pozvánkou k návštěvě expozice, jež celkový dojem byl jasně středomořský.

Bazilika Sv. Vavřince je jedním z nejstarších objektů na Vyšehradě, je výjimečným, až uzavřeným prostorem. Instalace Jaroslavy Severové byla jedrou z mála, která byla vytvořena přímo pro tyto prostory, a její neóny skutečně komunikovaly s prostorem a intenzivně jej umocnily.

Sklenné krychle Zdeňka Lhotského byly poněkud ztraceny mezi zdmi. Obrazy doplňovaly rámec této expozice a ke své škodě působily podle mého názoru do počtu - J. Kurandová, V. Gebauer, Jiří Kaloč. V Galerii byla umístěna výstava převážně sochařských prací hostů doplněná kresbami členů NS, zvláště vynikajícími kresebnými křesbami Michala Matzenauera, dále Jana Paula. Sochy určené pro hapestetiku jsou samy o sobě velmi komorní, ve většině případů z bronzu, a působily jako celek klidným dojmem; jejich využití pro dané účely, tedy pro hapestetiku, je však diskutabilní.

Co se týče exteriérů, jasnou a čitelnou výpovědí byla instalace Svatopluka Klimeše nad Čertovými kameny nazvaná Slunovrat a instalace Aleše Ogouna před Galerií.

Uskutečnit Vyšehrad 95, tedy do třetice všeho dobrého, bude resmírně obtížné a již nyní je jasné, že Nové sdružení musí najít nový, jiný způsob komunikace umění s architekturou: takový, který je tvořen pro vybrané části architektury, je doplněn filosofií či textem souvisejícím s daným místem a tak ho cele přeměňující tím, že novým způsobem definuje jeho historii. Uvidíme.

Jana Křížová